

45

7b

Myrene Ø for Lomundsjøen, Rindal, Møre og Romsdal.
Rapport til Avdelingen for friluftsliv og naturvern, Miljøverndepartementet.

av

Asbjørn Moen

Universitetet i Trondheim

Det Kgl. Norske Videnskabers Selskab, Museet

Mai 1972.

Myrene Ø for Lomundsjøen, Rindal, Møre og Romsdal.

Beliggenhet:

Ø for Lomundsjøen i Rindal kommune ca. 1 km V for grensa mot Orkdal kommune. Myra er ca. 1 km lang (Ø-V), 500 m brei og ligger omkring elva Lomunda, 230-240 m o.h. (jfr. fig. 1).

Undersøkelse og materiale.

I forbindelse med mine myrundersøkelser i 1969 oppsøkte jeg området 29/7-69. I min rapport fra undersøkelsene (Moen 1969) uttales at myrene har fredningsverdi om ikke lignende myrtyper vernes andre steder. Denne rapport bygger på feltarbeidet fra 1969.

I 1971 utarbeidet Det norske myrselskap en fyldig rapport fra undersøkelsene i området (Hovde 1971).

Området og landskapet.

Lomunda har i dette området svakt fall og danner et buktet løp gjennom den typiske U-dalen. Myrene dekker dalbunnen Ø for Lomundsjøen, mens det til sidene er relativt bratte skogslier. Fjellgrunnen består for det meste av kalkrike bergarter, bl.a. området silurisk fylitt.

Utnytting og inngrep.

I N er det dyrkajord helt ned til myrene, dessuten går det et lang grøft fra fastmarka til elva. Også noen mindre grøfter fins. Bilvegen krysser myrene og høgstarrsumpen uten å påvirke systemene fundamentalt.

Myrkomplekset, vegetasjon og flora.

(For forklaring av fagbegreper henvises til Moen 1970).

Myrene på begge sider av elva er for det aller meste flate minerotrofe kompleks. Mindre partier er ombrotrofe (jfr. fig. 1) og i S fins små bakkemyrelement. I kanten mot fastmarka fins i S små rikkilder.

Vannstanden i elva står omtrent i høyde med myroverflata selv under normal sommervannføring, og ved flom er store deler oversvømt. Myrene har derfor preg av flommyrer.

Grunnvannstanden står høgt, og en stor del av myrene har mykmattevegetasjon eller løsbunn.

Nært elva og særlig mot Lomundsjøen er store arealer dominert av høgstarrsump (jfr. fig. 1), der Carex rostrata, Equisetum fluviatile, Menyanthes og Nymphaea dominerer.

Vegetasjonskartet viser også fordelingen av hovedtypene av myrvegetasjon. Alle hovedtyper fra ombrotrof vegetasjon til rikmyrvegetasjon forekommer. N for elva er den intermediære vegetasjon vanligst, mens rikmyra dominerer S for elva.

Av interessante arter må særlig den rikelige forekomst av den lille, vakre orkideen Hammarbya paludosa nevnes. Arten opptrådte i 1969 i mengder på begge sider av elva. Den regnes å være relativt sjelden, noe som for en del skyldes at den er oversett. Jeg har også funnet arten på andre myrer i området.

Fig. 2 gir en oversikt over registrerte myrplanter innen området. Ved siden av Hammarbya merker en seg særlig forekomsten av en rekke rikmyrarter. Imidlertid er ingen art registrert her som ikke også fins på nabomyrene.

Konklusjon - verneverdi.

I min nevnte rapport fra 1969 behandles flere myrer som ligger i nærheten av Lomundsjøen, i samme høgderegion og med samme rike geologi. Ut fra myrenes vegetasjon og hydrotopografi, finner jeg at Garbergmyra (jfr. Moen 1969, del V, s. 1) som ligger ca. 6 km lenger S, er den mest verneverdige av myrene jeg har oppsøkt i dette distrikt. Denne myra ble ikke gitt aller høgste prioritet m.h.p. verning p.g.a. at den allerede er en del berørt av tekniske inngrep, og p.g.a. at ytterligere inngrep er planlagt.

Myrene som ligger bare ca. 2 km \emptyset for Lomundsjøen vurderer jeg også å ha minst like stor verneverdi, ut fra et botanisk syn, som myrene ved Lomundsjøen (jfr. Moen 1969, del V s.2). Myrene i dette området er imidlertid noe mangelfullt undersøkt, noe jeg håper å bote på til sommeren.

Minst ett myrområde må fredes i dette distrikt - og dersom Garbergmyra og de nevnte myrene ^{2 km} \emptyset for Lomundsjøen ødelegges, vil verdien av myrene ved Lomundsjøen øke betraktelig.

Det må understrekes at jeg bare har vurdert myrenes verneverdi ut fra deres hydrotopografiske og botaniske forhold.

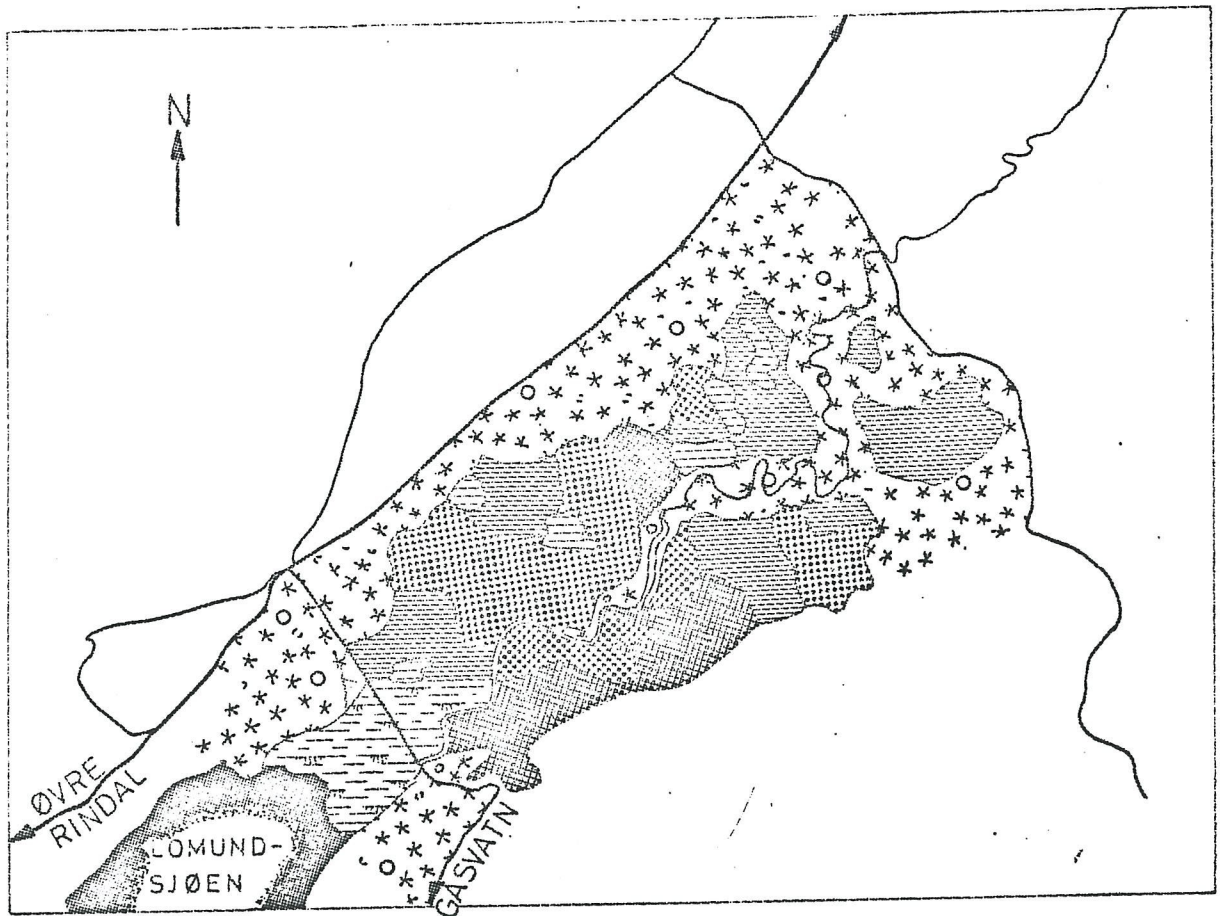
Sjøer i tilknytning til sump- og myrområder som ved Lomund-

sjøen er p.g.a. vasskraftutbygging og drenering i ferd med å bli meget sjeldne naturtyper. Vi vet at en rekke av våre sjeldne fuglearter har slike områder som sitt levested. Hvor verdifullt området ved Lomunsjøen er i denne henseende må undersøkes, da de ornitologiske forhold godt kan vise seg å være av avgjørende betydning for fredning.

Ca. 18 km lenger NØ ligger Gangåsvatnet i samme høyde-region som Lomundsjøen. Ved utløpet av elva Svorka fins store, varierte flatmyrområder som har høy verneverdi også ut fra vurderingen av myrenes vegetasjon og hydrotopografi (jfr. Moen 1969 i del V, s.1). Når verneverdien av områdene ved Lomundsjøen skal vurderes ut fra ornitologisk syn, bør en også sammenligne med forholdene ved Gangåsvatnet. Minst en av disse myr/sumpområder må søkes vernet.

Sitert litteratur.

- Hovde, Osc. 1971. Markundersøkelser i forbindelse med oppretting og senking av elva Lomunda og Lomundsjøen i Rindal herred, Møre og Romsdal fylke og Meldal og Orkdal herreder i Sør-Trøndelag fylke. (Stens.rapp.) Molde 1971.
- Moen, Asbjørn. 1969. Myrundersøkelser i Sør-Trøndelag, Nord-Trøndelag og Nordmøre. - Forløpig rapport fra sommeren 1969. K.norske Vidensk.Selsk.Mus. Trondheim (stens.trykk), 1969a. 21 s. 9 Vedl.
- " " 1970. Myrundersøkelser i Østfold, Akershus, Oslo og Hedmark. - K.norske Vidensk.Selsk.Mus. Trondheim (stens.trykk), 1970 . 90 s. og 28 fig.

0 150 300 450 600 m

Fig. 1.
VEGETASJONSKART

- Ombrotrof myrvegetasjon (nedbørsmyr)
- Fattig myrvegetasjon
- Intermediær myrvegetasjon
- Rikmyrvegetasjon
- Høgstarrsump
- Skog.

Myrplanter (mire plants)

Lokalitet (locality) M-R, Rindal, Ø. far..
Lomundsjøen

Grid.ref. NR 21-22, 03 Høgde o.h. (altitude) 235m

Reg.av (recorder) ... Asbjørn Moen

Dato (date) ..29./7-69...

/: forekomst (species recorded)

Aln g, l. Andr. Arct a. Bet x, p. Call. Emp h,
n. Erica. Jun. Led. Lois. Myr. Oxyc x, q.
Pic. Pjn. Prun p. Rham f. Sal ar, q, ca, g, ha,
he, la, l, li, myrs, myrt, nig, pe, p, rep. Sorb.
Vacc x, v/i.

Alc. Alis. An n. Ang x, p. Bart. Calla. Calth.
Card x, ny, p. Cer cae, cer. Cham. Cic. Cirs
x, p. Coel. Corn. Coral. Corn. Cre. Chrys a.
Cyst m. Dact c, f, i, x, ps, t. Dro x, i, x. Dry x, o.
ph, x. Epil ad, al, an, da, no, la, pa. Epip h, p. Eq
x, x, h, p, pr, sc, sy, v. Eyphr. Fil x. Gal x, p, s,
t, u. Gent pn, pu. Ger x. Ge x. Gymn. Ham.
Hipp v. Ir. Iso e, l. Koen. Lem m, t. Leont.

Tillegg (additional species):

Linum c. Lis c, o. Litt. Lobel. Lyc a, i, s.
Lycopus. Lys x, v. Lythr. Mai. Melam p. Ment
aq, ar. Melv. Mont. Myo b, c, p. Myrio a. Nørth.
Nigr. Nu l, p. Nymph. Oxyr. Patn. Ped l, oe, p,
sc-c, sy. Peta f. Peuc. Ping a, vi, v. Plat b, c.
Polyg s, v. Pol x. Pota al, fi, x, po. Pote x. Pryhe.
Pyr x, r. Ram. Ran a, co, fl. Rub a, ch. Rum
acetosa. Sams. Sag nod, p. Sax ajz, hir, n, s. Scut g.
Selag. Sold. Spar a, er, h, m. Stell als, ca, nem.
Suoc. Thal x. Tof p. Tryen. Trigl p. Troll.
Tuss. Utr x, ni, o. Val sam. Ver al, b, sc, se. Vic
x. Vio x, ep, p.

Agros ca, st, x. Alo ae, g. Apth. Briz. Calama ca,
x, p. Car acuta, ad, ap, aq, atra, atro, big, br, h, cae,
ca, capil, capit, ch, dia, di, disp, eh, ela, elo, flac,
flax, glo, hele, hos, ju, lap, las, lax, lepl, lin, liv, lol,
mag, microg, ni, no, oed, p, all, panicea, parall, pax,
puli, ra, rem, r, rot, sax, sca, sten, ten, tu, v, v, s.
Desch x, x. Eri x, b, g, x, m, r, s, y. Fes x, y. Gly f.
Hier p. Junc a, arc, ayt, ba, bi, byf, bul, cas, con, ef,
x, k, sq, st, tr, g. Holc l. Kob s. Luz x, su. Mel x.
Mpl. Nard. Phal a. Phrag. Phl c. Poa alpig,
alpin, pa, pr. Rhy x, f. Scheu. Schoen. Sc x, g, x,
l, mam, pal, q, sy. Siegl. Typ a, l.

Br ps, we. Call g, x, sa, tr. Call ella. Camp x.
Cat. Cincl x. Clim. Crat x, f. Ct m. Di-ella p.
Dier bo, lei. Drep x, x, f, x, x, tu, x. Fiss a, o. Hel.
Hyp cup. Leucob. Mees t, u. Mn ci, ho, ps, pu, ru,
se. Onch v, w. Pal sq. Phil cal, x, s. Pohl w. Rhac
l. Rhod. Rhyt l, s, t. Scler p. Scorp x. Spl am, l,
s, v. Tom.

Sph anger, ann, aong, b, ce, com, con, cu, fa coll (fa s.
str., angu, fl), fi, fd, g, im, x, mag, maj, mo, pe, o, pal,
pap, pa, q, ri, rub, rus, sq, st, subf, subn, subs coll.
(subs s. str., au, in), ten, ter, va, wu.

Bazz t. Jung co. Leioc ban, r. Moersch. Ricc m,
p. Scap ul, un.

Cetr d, e, i, niv. Cl alpe, xn, te. Icm. Siph.

Fig.2 Forekomst av myrarter.

Fig.3. Viser de omtalte lokaliteter.

1. Lomundsjøen
2. Myrer 2 km Ø for Lomundsjøen
3. Garbergmyra
4. Gangåsvatnet

Utsnitt av rektangelkart Rindal (46 A)

